

Inhoud

Voorwoord	V
------------------	---

1 Inleiding tot het Nederlandse recht	1
1.1 Een inleiding tot het Nederlandse recht	2
1.2 Indeling van het recht	4
1.3 Regels in het recht	5
1.3.1 Functionarissen in de rechterlijke macht	6
1.3.2 Plaats van het recht	6
1.3.3 Hoger beroep en cassatie	10
1.3.4 De voorlopige voorziening, het kort geding	11

2 Het arbeidsprocesrecht	13
2.1 Relatieve en absolute competentie in het arbeidsrecht	14
2.2 De dagvaardingsprocedure	14
2.3 De voorlopige voorziening	16
2.4 De verzoekschriftprocedure	18
2.5 Executeren van de rechterlijke uitspraak	19
2.6 Beslag	20
Verdieping VPS	22
2.7 Mediation, bindend advies en arbitrage in arbeidszaken	22

3	De arbeidsovereenkomst: een inleiding	23
3.1	De arbeidsovereenkomst	24
3.2	Aanneming van werk en overeenkomst van opdracht	25
3.2.1	Aanneming van werk	26
3.2.2	Overeenkomst van opdracht	26
3.3	Bijzondere arbeidsrelaties	27
3.3.1	Arbeidsovereenkomst voor fulltimers en parttimers	27
3.3.2	Oproepovereenkomst	27
3.3.3	Detacheringsovereenkomst	29
3.3.4	Uitzendovereenkomst	30
3.3.5	Payrolling	31
3.4	Rechtsvermoedens	31
3.5	Partijen bij een arbeidsovereenkomst	33
3.5.1	Minderjarigen	33
3.5.2	Echtgenoten	33
3.6	Sollicitatieprocedure	33
3.7	Arbeidsovereenkomst voor onbepaalde/bepaalde tijd	35
	Verdieping VPS	39
3.8	Nog enkele bijzondere arbeidsrelaties	39
3.8.1	Gemengde contracten	39
3.8.2	Stageovereenkomst	39
3.8.3	Statutair directeur	39
3.8.4	Buitenlanders	40
4	De arbeidsovereenkomst: totstandkoming en verplichtingen	41
4.1	Totstandkoming van de arbeidsovereenkomst	42
4.2	Loon	43
4.2.1	Loonbetaling	43
4.2.2	Vormen van loon	44
4.2.3	Minimumloon en minimumvakantiebijslag	44
4.2.4	De besteding van het loon	46
4.2.5	Loonstrook	46

4.3	Arbeid	47
4.4	Goed werkgeverschap en goed werknemerschap	48
4.4.1	Goed werkgeverschap	48
4.4.2	Goed werknemerschap	49
4.5	Aansprakelijkheid voor schade	49
4.5.1	Aansprakelijkheid werkgever	49
4.5.2	Aansprakelijkheid werknemer	51
	Verdieping VPS	52
4.6	Specifieke onderwerpen met betrekking tot loonbetaling	52
4.6.1	Verrekening	52
4.6.2	Sanctie bij niet-tijdige loonbetaling	53
4.6.3	Loonbeslag	53
4.6.4	Verjaring van de loonvordering en de vakantiebijslag	54
<hr/>		
5	De arbeidsovereenkomst: loondoorbetaling	55
5.1	De verplichting tot loondoorbetaling	56
5.2	Loondoorbetaling bij arbeidsongeschiktheid	56
5.2.1	Algemeen	56
5.2.2	Omvang	57
5.2.3	Periode	58
5.2.4	Wanneer is sprake van arbeidsongeschiktheid?	59
5.2.5	Geen recht op loondoorbetaling	60
5.2.6	Preventie	62
5.3	Loondoorbetaling bij vakantie en arbeidstijdverkorting	63
5.3.1	Recht op vakantie	63
5.3.2	Opbouw vakantiedagen	65
5.3.3	Vakantieregeling	66
5.4	Vakantieregeling zonder cao	67
5.5	Arbeidstijdverkorting	68
	Verdieping VPS	69
5.6	STECR en eigen arbodienst	69

6 De arbeidsovereenkomst: bijzondere bedingen	71
6.1 Het boetebeding	72
6.2 Het concurrentiebeding	73
6.3 Het relatiebeding	74
6.4 Het aftroggelbeding	75
6.5 Het proeftijdbeding	75
6.6 Het geheimhoudingsbeding	77
Verdieping VPS	78
6.7 Afwijking van het boetebeding	78
6.8 Zwaarder drukken van een concurrentiebeding	78
6.9 Eenzijdige wijziging arbeidsvoorwaarden	79
6.10 Het nevenactiviteitenbeding	80
6.11 Klokkeluidersregeling	80
6.12 Overgang van ondernemingen	81
7 Einde van de arbeidsovereenkomst: een inleiding	85
7.1 Het stelsel van het Nederlandse ontslagrecht	86
7.2 Einde van de arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd	86
7.3 Einde van de arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd	88
7.3.1 Einde van de arbeidsovereenkomst met wederzijds goedvinden	88
7.3.2 Opzeggen van de arbeidsovereenkomst door de werknemer	89
7.3.3 Einde van de arbeidsovereenkomst door overlijden	90
7.3.4 Ontbindende voorwaarde	91
8 Opzegging door de werkgever	93
8.1 Procedure bij opzegging door de werkgever	94
8.1.1 Opzegging van de arbeidsovereenkomst	94
8.1.2 Ontslagvergunning aanvragen bij UWV	95
8.1.3 Toetsing door UWV	96
8.2 Gronden voor het aanvragen van een ontslagvergunning	97
8.2.1 Ontslag wegens bedrijfseconomische redenen	97
8.2.2 Ontslag wegens langdurige arbeidsongeschiktheid	98
8.3 Ontbinding van de arbeidsovereenkomst door de kantonrechter	98

Verdieping VPS	101
8.4 Het afspiegelingsbeginsel	101
8.5 Wet melding collectief ontslag	103
8.6 Beëindiging in verband met of na pensioen-/AOW-gerechtigde leeftijd	104
8.7 Faillissement, surseance van betaling en WSNP	105
<hr/>	
9 Door de werkgever gegeven ontslag	107
9.1 Ontslag op staande voet	108
9.2 Transitievergoeding	109
Verdieping VPS	113
9.3 Vernietiging van het ontslag op staande voet door de werknemer	113
9.4 Onregelmatige opzegging	114
<hr/>	
10 Bijzondere opzegverboden	117
10.1 Limitatieve opsomming bijzondere opzegverboden	118
10.1.1 Bijzonder opzegverbod tijdens ziekte	118
10.1.2 Bijzonder opzegverbod wegens zwangerschap en bevallingsverlof	118
10.1.3 Bijzonder opzegverbod wegens verlofverzoek	119
10.1.4 Bijzonder opzegverbod wegens vervullen bepaalde functie	119
10.1.5 Overige bijzondere opzegverboden	119
10.2 Uitzonderingen op de bijzondere opzegverboden	120
10.3 Gevolgen opzeggen in strijd met opzegverbod	120
Verdieping VPS	121
10.4 Reflexwerking opzegverbod	121

11 De collectieve arbeidsovereenkomst	123
11.1 Wat is een cao?	124
11.2 Verschillende soorten cao's	124
11.3 Uitleg van de cao	125
11.4 Cao-partijen	125
11.5 Bepalingen in strijd met de cao	126
11.6 Gebondenheid aan de cao	126
11.7 Algemeen verbindend verklaren	127
11.8 Cao-loze periodes	128
11.9 Sociaal plan	128
Verdieping VPS	130
11.10 Werking van de cao	130
12 Wet arbeid en zorg	133
12.1 Verlof bij zwangerschap, bevalling, adoptie en pleegzorg	134
12.2 Calamiteitenverlof	137
12.3 Kortdurend en langdurend zorgverlof	138
12.4 Ouderschapsverlof	139
12.5 Loopbaanonderbreking	140
12.6 Politiek verlof	141
13 Wetgeving rond arbeidstijd, arbeidsomstandigheden en arbeidsduur	143
13.1 Arbeidstijdenwet	144
13.2 Arbeidsomstandighedenwet	147
13.3 Wet flexibel werken	152
Verdieping VPS	154
13.4 Arbeidstijdenwet	154

14	Wetten rond gelijke behandeling	155
14.1	Algemene wet gelijke behandeling	156
14.2	Wet gelijke behandeling mannen en vrouwen bij arbeid	157
14.3	Wet gelijke behandeling op grond van leeftijd bij de arbeid	157
14.4	Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte	158
14.5	Het College voor de rechten van de mens	159
<hr/>		
15	Wet op de ondernemingsraden	161
15.1	Instelling ondernemingsraad	162
15.2	Personeelsvertegenwoordiging en personeelsvergadering	163
15.3	Centrale ondernemingsraad, groepsondernemingsraad en Europese ondernemingsraad	164
	Verdieping VPS	166
15.4	Samenstelling ondernemingsraad	166
15.5	De organisatie van een ondernemingsraad	167
15.6	Bijzondere bevoegdheden ondernemingsraad	169
<hr/>		
16	Pensioenwetgeving	175
16.1	Het Nederlandse pensioenstelsel	176
16.2	Wet- en regelgeving	178
16.2.1	Pensioenwet (Pw)	178
16.2.2	Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds (Wet Bpf)	179
16.2.3	Wet verplichte beroepspensioenregeling (Wvb)	179
16.2.4	Wet pensioencommunicatie	179
16.3	Soorten pensioenovereenkomsten	180
16.3.1	De uitkeringsovereenkomst	180
16.3.2	De premieovereenkomst	180
16.3.3	De kapitaalovereenkomst	181
16.4	Soorten pensioenfonds	181
16.5	Toezicht	182

16.6	Opbouw van pensioen	182
16.6.1	De eindloonregeling	182
16.6.2	De middelloonregeling	183
16.6.3	De beschikbarepremieregeling	183
16.7	Pensioengrondslag	185
16.8	De zelfstandige en zijn pensioen	186
16.9	Begrippen uit de pensioenregelgeving	186
16.10	Overzicht pensioenen	188
	Verdieping VPS	190
16.11	Informatieplicht	190
16.11.1	Verplichtingen inhoudingsplichtige	190
16.11.2	Verplichtingen pensioenuitvoerder	191
16.12	Pensioenopbouw	191
16.12.1	Eindloonregeling	191
16.12.2	Middelloonregeling	193
16.12.3	Deeltijdfactor	193
16.12.4	Grenzen aan de opbouw	194
16.12.5	Slapersrechten	194
16.13	Pensioenjaren	194
16.13.1	Berekening pensioenjaren	194
16.13.2	Inkoop pensioenjaren	195
16.14	Keuzes bij ingang ouderdomspensioen	196
16.15	Nog meer begrippen	198
16.16	De naslagwerken	199

17	Socialezekerheidsstelsel	201
17.1	Onderverdeling	202
17.2	De volksverzekeringen	203
17.3	De werknemersverzekeringen	205
17.4	De sociale voorzieningen	206
17.5	De Zorgverzekeringswet	210
17.6	De premiebetaling	211
17.7	Gemoedsbezwaren	212
17.8	Uitvoering sociale zekerheid	215
17.9	Toezicht sociale zekerheid	217
17.10	Overzicht verzekeringsplicht	219
	Verdieping VPS	221
17.11	Verzekeringsplicht	221
17.12	Premieplicht	221
17.13	Bijzonderheden vrijwillige verzekering	222
17.14	Sociale en particuliere verzekeringen	225
17.15	Procederen tegen uitvoeringsinstantie	226
17.16	De naslagwerken	228
18	Volksverzekeringen	229
18.1	Premieheffing	230
18.2	Ontheffing verzekeringsplicht	230
18.3	De Algemene Ouderdomswet (AOW)	231
18.3.1	Kring van verzekerden	231
18.3.2	Onverzekerde jaren	233
18.3.3	De AOW-uitkering	234
18.3.4	Wel of geen gezamenlijke huishouding	239
18.3.5	Overzicht AOW-pensioenen (afgestemd op sociaal minimum)	242
18.4	Algemene nabestaandenwet (Anw)	243
18.4.1	Anw-verzekerden	243
18.4.2	Hoogte Anw-uitkering	244
18.4.3	Einde Anw-uitkering	245
18.4.4	Wezenuitkering	245

18.5	Algemene Kinderbijslagwet (AKW)	246
18.5.1	Kinderbijslag	246
18.5.2	Hoogte kinderbijslag	247
18.5.3	Beëindiging kinderbijslag	249
18.6	Overzicht volksverzekeringen	250
	Verdieping VPS	251
18.7	AOW	251
18.8	Naslagwerken	253
<hr/>		
19	Ziekte en zwangerschap	255
19.1	Zorgverzekeringswet (Zvw)	256
19.1.1	Doelgroep Zvw	256
19.1.2	Premie zorgverzekeraar	256
19.1.3	Inkomensafhankelijke bijdrage	257
19.2	Zieke werknemers	258
19.2.1	Partijen bij re-integratie	260
19.2.2	Vastlegging van re-integratie	266
19.2.3	Re-integratie binnen het bedrijf	268
19.2.4	Re-integratie buiten het bedrijf	268
19.2.5	De ziekmelding bij UWV	270
19.2.6	Werkgever die eigenrisicodrager ZW is	271
19.3	Ziektewet (ZW)	272
19.3.1	ZW bij voortdurend dienstverband	273
19.3.2	ZW als er geen werkgever is	276
19.3.3	Tijdens de ZW-periode	279
19.3.4	Vrijwillige ZW-verzekering	287
19.4	Overzicht uitkeringen bij kortdurende ziekte	288
	Verdieping VPS	289
19.5	Zorgverzekeringswet	289
19.6	Zieke werknemers	289
19.7	Ziektewet	291
19.8	Vrijwillige Zw-verzekering	293

20	Langdurende arbeidsongeschiktheid	295
20.1	Wet langdurige zorg (Wlz)	296
20.2	Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA)	297
20.2.1	Twee regelingen	298
20.2.2	Eigen risico dragen	301
20.3	Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO)	301
20.4	Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong)	302
20.5	Het begrip ‘dagloon’	303
20.6	Overzicht uitkeringen bij langdurende arbeidsongeschiktheid	304
	Verdieping VPS	305
20.7	WIA	305
20.8	WAO	308
20.9	Overige wetgeving	309
20.10	Sociale Verzekeringen Almanak	310

21	Werkloosheid en toeslagen	311
21.1	Werkloosheidswet (WW)	312
21.1.1	Het recht op een WW-uitkering	314
21.1.2	Duur en hoogte van de WW-uitkering	316
21.1.3	Bijzonderheden tijdens de WW-uitkering	318
21.1.4	Beëindiging WW-uitkering	320
21.1.5	Onderbrekingswerkloosheid	321
21.1.6	Overzicht Werkloosheidswet	322
21.2	Toeslagenwet	323
	Verdieping VPS	325
21.3	Werkloosheidswet	325
21.4	Wet- en regelgeving	330

22	Subsidies en speciale regelingen	333
22.1	Voorzieningen voor werkgevers	334
22.2	Regelingen voor werknemers	338
22.3	Inkomensafhankelijke regelingen	342
22.4	Overzicht subsidies en toeslagen	345
	Verdieping VPS	346
22.5	Regelingen voor werkgevers en werknemers	346
22.6	Inkomensafhankelijke regelingen	348
22.7	Wet Studiefinanciering 2000	350
23	Internationale sociale zekerheid	351
23.1	Verordeningen, verdragen en afspraken	352
23.2	Sociale zekerheid in de EU	354
23.2.1	Definities	355
23.2.2	Vrij verkeer EU-burgers	358
23.2.3	Niet EU-burgers	359
23.2.4	Werken in Nederland	361
23.2.5	Advies en informatie	363
23.3	Volkverzekeringen	364
23.3.1	Internationale detachering	364
23.3.2	Permanent buiten Nederland wonen of werken	366
23.3.3	Werken als zelfstandige of artiest	368
23.3.4	Vrijwillige verzekering volksverzekeringen	369
23.3.5	AOW inkopen bij komst naar Nederland	371
23.4	Ziektekosten en ouderschap	373
23.5	Ziekte en werken	374
23.6	Langdurende arbeidsongeschiktheid	376

23.7	Werkloosheid	378
23.7.1	Verzekerd en wonend in Nederland	379
23.7.2	Verzekerd in Nederland, wonend buiten Nederland	380
23.7.3	Wonend in Nederland, verzekerd buiten Nederland	381
23.7.4	Werkloze grensarbeiders	382
23.7.5	Nederlandse werkgever gaat failliet	386
23.7.6	Exporteren van de WW-uitkering	387
23.8	Bijzonderheden internationale sociale zekerheid	388
23.8.1	Uitkeringen bij overlijden	388
23.8.2	Pensioenen	388
23.8.3	Arbeidsongevallen en beroepsziekten	391
23.8.4	Werknemersverzekeringen exporteren	392
23.8.5	Inschrijven in de RNI	392
<hr/>		
24	Examentraining	393
<hr/>		
	Bijlage Exameneisen	395
	Examenprogramma VPS Arbeidsrecht en Sociale zekerheid niveau 5	395
<hr/>		
	Index	397